

Hospitálásra és óra-/tématervezésre egyaránt alkalmas táblázatok

KOOPERATÍV TANULÁSSZERVEZÉS

Arató Ferenc

PTE BTK NTI Nevelés- és Oktatásméleti Tanszék

2011. február

Az alábbiakban bemutatott táblázatok egy logikára fűzik fel a hospitálási megfigyeléseket segítő táblázatokat és a saját óravázlatok, témavázlatok tervezését segítő táblázatokat.

A táblázatok egyes oszlopait az alábbiakban mutatjuk be:

Célok: Szükségesnek látszik, hogy a hallgató, leendő pedagógus tisztában legyen az általa megfigyelt/tervezett gyakorlati lépések pontos céljával, s azokat rögzíteni is tudja. Akár egy megfigyelés/hospitálás során, akár saját tervezése során. A cél oszlop mellé beilleszthető egy *kompetencia* fejlécű oszlop, amelyben az adott lépésben/lépésekben fejlesztendő kompetenciát/kompetencia-területet is megjelölheti a hallgató.

Lépések: Fontos, hogy a hallgató egy-egy pedagógiai eljárást, módszertani fogást, tanulásszervezési struktúrát lépésekre tudjon bontani, lépésenként felismerni, lejegyezni, s a későbbiekben ugyanígy lépésenként/instrukciónként megtervezni, leírni, s a gyakorlatban kivitelezni.

Idő: Az időtervezés a lépésekhez kapcsolódóan pernyi pontosságúvá finomodhat a megfigyelések, a gyakorlat során, különösen akkor, ha sikerül már a hospitáláskor, illetve a saját gyakorlat tervezésekor, percekben megadott időmegfigyelést/időtervezést elérni táblázataink segítségével a hallgatónál.

Eszköz: Az eszközök számbavétele a hospitálás/tervezés során segíti a hallgatót abban, hogy a megfigyelt óra gördülékenységének eszközökre épülő háttérét megfigyelje, tervezése során az eszközök pontos megtervezésével megteremtse.

Tanári tevékenység: A hospitálás során itt rögzítheti azokat a kifejezett és konkrét tanári tevékenységeket, amelyek a lépéseken végigvezetik a tanulásban résztvevőket. Leírhatja, hogy milyen konkrét tevékenységeket kell a tanárnak az egyes lépések során végrehajtania a pedagógiai gyakorlat kivitelezése során, milyen konkrét instrukciókat ad például a tanár. A saját tevékenységének megtervezésekor ebben az esetben már nem lesz idegen számára, hogy konkrét tanári tevékenységeket tervezzen, s így nem érzi majd elveszettnek magát, akár egy új módszertani elem kipróbálása során sem.

Szakmai szűrőszempontok: valamilyen konkrét szakmai/módszertani kidolgozott megfigyelési szempontsor beiktatása a hospitálás/tervezés során itt a példában a *kooperatív alapelvek* közül négy, a további táblázatokban a *kéttanáros modell*, a *projektpedagógia*, a *tevékenységközpontú/többszörös intelligenciára* épülő módszertanok, valamint a *multikulturális oktatás/interkulturális nevelés*, vagy pl. a *differenciálás* szűrője kerülhet be a megfigyelési/tervezési táblába. Fontos, hogy ezeknek kidolgozott szempontoknak kell lenniük, hogy itt csak pipálni, vagy kihúzni, esetleg kérdőjellel jelölni kelljen.

Reflexióim: A hospitálás során a megfigyeltek, a tanultak és a tervezendő tevékenységek hármasszerű összevetése során keletkező reflexiókat lehet, akár lépésenként rögzíteni, a tervezés és megvalósítás során, pedig a tervezett/megvalósult tevékenységek összevetéséből származó reflexiókat, a kettéosztott napló módszerének megfelelően.

